

106865 – De school moet eerst onderzoek doen naar de precieze ondersteuningsbehoefte van een leerling voordat geweigerd mag worden omdat er geen passend plek is.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw B, wonende te C, verzoekers

en

het College van Bestuur van de D, gevestigd te E, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 12 juni 2015 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd met betrekking tot de weigering d.d. 1 mei 2015 van F, een vrije school voor basisonderwijs te C, om hun zoon toe te laten.

De verweerder heeft een verweerschrift ingediend op 2 juli 2015. De Commissie heeft partijen uitgenodigd voor een mondelinge behandeling op 14 juli 2015. Op verzoek van partijen heeft geen mondelinge behandeling plaatsgevonden, maar heeft de behandeling van het verzoek schriftelijk plaatsgevonden (artikel 12 van het reglement van de Commissie). Verzoekers hebben op 6 juli 2015 schriftelijk gereageerd op het verweerschrift (repliek) en verweerder heeft daarop op 9 juli 2015 schriftelijk gereageerd (dupliek).

De Commissie heeft het verzoek in haar vergadering van 14 juli 2015 behandeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van G. G heeft vanaf groep 1 onderwijs gevolgd op H te C, een reguliere basisschool die onder het bevoegd gezag van verweerder staat.
2. Verweerder is aangesloten bij I.
3. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband is de werkwijze bij aanmelding van leerlingen beschreven. De aanpak is Integraal Handelingsgericht Indiceren (IHI-aanpak). De in tien stappen beschreven werkwijze is vanaf het moment van aanmelding van toepassing, ook wanneer nog geen sprake is van formele aanmelding, maar de school op basis van een kennismakingsgesprek zorgen heeft omtrent de ondersteuningsbehoefte van de leerling. In de IHI-werkwijze staan onder andere de volgende stappen beschreven:
(...)
Stap 2. De leerkracht – de ouders/verzorgers
In goed overleg tussen de leerkracht en de ouders/verzorgers – waar mogelijk met inschakeling van de leerling zelf – wordt op basis van handelingsgericht werken in een zo vroeg mogelijk stadium een zo passend mogelijk ondersteuningsaanbod gerealiseerd.
Stap 3. De leerkracht – de ouders/verzorgers – de ib'er
De leerkracht en de ouders/verzorgers krijgen advies en ondersteuning van de ib'er; onder meer n.a.v. leerling(zorg)besprekingen.

Stap 4. De leerkracht – de ouders/verzorgers – de ib'er en de SMW'er

De ondersteuningsbehoefte reikt (mogelijk) verder dan alleen het onderwijs. De SMW'er wordt ingeschakeld.

(...)

4. Schooljaar 2014-2015 zit G in groep 4 op H. Hij heeft groep 3 gedoubleerd. G heeft dyslexie.
5. Op 2 april 2015 heeft verzoekster een oriënterend gesprek gevoerd met de intern begeleider van F over mogelijke zij-instroom van G.
6. Op 16 april 2015 hebben de ib'ers van H en van F gesproken over de overstap van G van H naar F.
7. Op 17 april 2015 hebben G en verzoekster een informatiedag bezocht op F.
8. Per e-mail van 1 mei 2015 heeft de directeur van F medegedeeld dat G niet wordt toegelaten. De reden voor de afwijzing is in de e-mail als volgt toegelicht. *"(...) De reden voor de afwijzing is als volgt. Het is een redelijk volle klas met een grote complexiteit aan zorgleerlingen met name in sociaal-emotionele zin. De groep is nu in balans en dat willen we graag zo houden. Op basis van onze observatie en de verkregen informatie van H zal instroom van G de precaire balans in de groep kunnen verstoren. En dat is niet wat wij willen. Gezien bovenstaande en het feit dat G al is ingeschreven hebben wij besloten hem niet aan te nemen. (...)"*

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Verzoekers hebben gevraagd om een toelichting op het genomen besluit. Daarnaast hebben zij gevraagd op welke observatie verweerder doelt, omdat G niet in een klas heeft meegedraaid. Verweerder stond niet open voor een gesprek met verzoekers. Verweerder heeft niet gereageerd op herhaaldelijke verzoeken per e-mail en per telefoon om contact op te nemen.

Een verzoek om geplaatst te worden, moet altijd uitgezocht worden. Voor G is dit niet gebeurd. De uitkomst van het gesprek tussen de ib'ers van H en F was voor verweerder voldoende om de beslissing te nemen om G niet toe te laten. Dit gesprek vond plaats vóór de kennismakingsdag. Het is dan ook niet terecht dat verweerder het gedrag van G op de kennismakingsdag aanvoert om hem niet toe te laten.

Standpunt verweerder

Bij een aanmelding wordt onderzocht of de school de benodigde begeleiding kan bieden. Als op voorhand blijkt dat de passende begeleidingscapaciteit niet in de school aanwezig is, is dat een reële grond voor niet inschrijven en doorverwijzen van de betreffende leerling.

Na een periode onder verscherpt toezicht heeft de Onderwijsinspectie F inmiddels beoordeeld met een basisarrangement. In het proces hiernaartoe is de plaatsingsvraag voor nieuwe leerlingen verscherpt aan de orde gesteld, omdat gewerkt is aan het herstel van de onderwijskundige kwaliteit en het organiseren van adequate begeleiding voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag. Voorlopig is alle aandacht en energie van leerkrachten en schoolleiding nodig om het basisarrangement te behouden.

In het geval van G heeft de ib'er in het oriënterend gesprek op 2 april 2015 met verzoekster aangegeven dat zij de mogelijkheid om G te plaatsen op F zowel intern als met H moest bespreken. Bij

de overgang naar een andere basisschool wordt in het samenwerkingsverband C de IHI-aanpak gehanteerd. In het geval van G leek deze procedure in de ogen van de directeur van de school te zwaar en is tot een besluit gekomen op basis van het overleg tussen de ib'er van H en de ib'er van F. In het gesprek tussen de ib'ers stond de vraag centraal of F voor de aangemelde leerlingen een betere, meer passende plek kon bieden. De uitkomst van dit gesprek was dat bij G sprake is van een houdingsprobleem: hij ontloopt extra (oefen)werk voor taal. De oplossing daarvoor zou moeten worden gezocht bij H.

Op de kennismakingsdag op 17 april 2015 vertoonde G storend gedrag.

In deze fase heeft de school geen passende plek om tegemoet te komen aan de onderwijs- en begeleidingsbehoefte van G. De klas waarin G geplaatst zou worden, wordt begeleid door een beginnende leerkracht die extra begeleiding nodig heeft en het aantal zorgleerlingen in die klas is erg groot. Bovendien heeft G een passende plek op H en geldt voor die school de zorgplicht.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 40 lid 3 Wet op het primair onderwijs (WPO) dient het bevoegd gezag te beoordelen of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft.

Als een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte wordt aangemeld bij een school, moet deze school op grond van artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) onderzoeken of de school de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kan bieden, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband. Daarbij geldt dat de school verplicht is doeltreffende aanpassingen te verrichten, tenzij deze een onevenredige belasting vormen (Kamerstukken 112011/12,33106, nr. 3, p. 17). Nadat de ondersteuningsbehoefte is vastgesteld, dient de school te onderzoeken of zij zelf de benodigde ondersteuning kunnen bieden.

Ondersteuningsbehoefte

Verzoekers hebben G medio april 2015 aangemeld bij F. Bij de stukken is geen aanmeldformulier gevoegd waaruit valt af te leiden dat G extra ondersteuning behoeft. Ook is er geen onderwijskundig rapport overgelegd waar zijn ondersteuningsbehoefte uit blijkt. Vast staat wel dat G dyslexie heeft, maar dat is op zichzelf onvoldoende reden om uit te gaan van een behoefte aan extra ondersteuning. Daarvan is (pas) sprake als de ondersteuning die G nodig heeft, uitstijgt boven de basisondersteuning zoals die is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

In zijn e-mail van 1 mei 2015 heeft de directeur van F de weigering om G toe te laten echter gebaseerd op het feit dat de school geen passende plek kan bieden om tegemoet te komen aan zijn onderwijs- en begeleidingsbehoefte. Uit deze motivering leidt de Commissie af dat verweerder er kennelijk vanuit is gegaan dat G extra ondersteuning nodig heeft.

In het kader van zijn onderzoeksplicht, zoals neergelegd in artikel 40 lid 3 WPO, had verweerder daarom moeten onderzoeken wat de precieze ondersteuningsbehoefte van G is en of hij daadwerkelijk extra ondersteuning nodig heeft. Dit vloeit ook voort uit de afspraken die hierover in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband zijn vastgelegd. In deze aanpak spelen de ouders al in een vroeg stadium een rol (vanaf stap 2, zoals beschreven in punt 3 onder de feiten) om een zo passend mogelijk onderwijsaanbod te realiseren. Het is echter niet gebleken dat verweerder met verzoekers over de ondersteuningsbehoefte van G heeft gesproken. Evenmin is gebleken dat verweerder de ouders heeft verzocht om gegevens over stoornissen, handicaps of beperkingen in de onderwijsparticipatie over te leggen, zoals op grond van artikel 40 lid 3 WPO mogelijk is om te kunnen

beoordelen of een leerling extra ondersteuning heeft. Ook is onvoldoende aannemelijk geworden dat G door verweerder geobserveerd is: verzoekers ontkennen dat G heeft meegedraaid in de klas op F en een verslag van de beweerde observatie ontbreekt.

Op grond van de IHI-aanpak (stap 4, zoals beschreven in punt 3 onder de feiten) had voorts ook het samenwerkingsverband ingeschakeld moeten worden zodra de ondersteunings- c/q. zorgbehoefte (mogelijk) verder reikt dan alleen het onderwijs. Ook dat is niet gebeurd.

Aldus heeft het enige kenbare onderzoek naar G bestaan uit een gesprek tussen de ib'ers van H en F. Van dit gesprek ontbreekt een verslag zodat niet kan worden vastgesteld wat hier besproken is. Er is door verweerder slechts aangegeven dat hij niet in de ondersteuningsbehoefte van G kan voorzien, maar hij heeft niet nader geconcretiseerd wat de ondersteuningsbehoefte van G is.

Op grond van het bovenstaande concludeert de Commissie dat het door verweerder uitgevoerde onderzoek onvoldoende is geweest zodat verweerder niet heeft voldaan aan zijn onderzoeksplicht, zoals bedoeld in artikel 40 lid 3 WPO, artikel 2 WGBH/CZ en de eigen aanmeldingsprocedure waarbij de IHI-aanpak centraal staat.

Ondersteuningsmogelijkheden school

Zonder dat voldoende onderzoek is gedaan naar de vraag of een leerling extra ondersteuning heeft, kan niet geconcludeerd worden dat een school zelf niet kan voorzien in die ondersteuningsbehoefte.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat de extra ondersteuning zoals vermeld in het SOP van F geen extra ondersteuning is zoals bedoeld in de WPO. In het SOP gaat het namelijk om een extra aanbod van de school, terwijl met extra ondersteuning in de WPO bedoeld wordt op ondersteuning die de basisondersteuning te boven gaat.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie dat het verzoek gegrond is. De Commissie adviseert verweerder met inachtneming van de overwegingen van de Commissie een nieuw besluit te nemen over het verzoek tot toelating van G als leerling van F.

Aldus gedaan te Utrecht op 27 juli 2015 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. O. Meulenbeek en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden, in aanwezigheid van mr. H.J. van der Ende, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. H.J. van der Ende
secretaris